

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

BUUGA HADIYAD

Talooyin wax tar kuu leh

Buugaan kooban waxaan kugu siin doonaa talooyin kooban oo ku anfici doono hadaad isticmaasho, ma badin doono waxaan ka dhigi doonaa 200 talo oo aan isleeyahay way ku anfici doonaan, hoo iga qaado, adiga ayaan kuu hadiyeeyay, hadiyadaha hadiyada ugu fiican ayaa ah talada wanaagsan, aan bilowno.

W.Q. Farxan Yusuf Xusen

23/12/2024

BUUGA HADIYAD

- 1) Ha aaminin hadalka ah fursada ka faa'ideyso ee waxaad aamintaa hadalka ah fursadaha adiga sameyso oo waqti kasto ha kuu ahaado fursad.
- 2) Iska ilaali jacaylka intaad tahay arday, maxaa yeelay iskuma wadi kartid, wax barasho iyo jacayl.
- 3) Hadey rabaan dadka oo dhan yeysan ku amaanin, laakin yeysan ku wada caayin.
- 4) Dadka la tasho laakin ha badsan, maxaa yeelay markasto laguma siin karo talo wanaagsan.
- 5) Nolosha oo dhan ayaa ah farxad iyo jacayl, Laakin ha ka raadin dadka ee ka raadi xaga alle.
- 6) Ku dadaal wax barashada si kasto uu xaalku yahay, maxaa yeelay lama sheegin qof ku qasaaray waxbarasho.

BUUGA HADIYAD

- 7) Iska ilaali jacaylka ku saleysan halka dhinac, maxaa yeelay waa mid cadaab ah.
- 8) Iska ilaali dhaxgalka dumarka, hadaad tahay nin rag, waxaa laga yaabaa inuu qalbigaada qalalo.
- 9) Iska ilaali dhexgalka raga hadaad tahay gabar, waxaa laga yaabaa inaad ku wayso naftaada oo dhan.
- 10) Ha shaleynin labo jeer, maxaa yeelay dadka, caqliga leh, halmar ayey ku waana qaataan.
- 11) Maskaxdaada ilaasho, oo ka ilaali xanuunada ku dhaca iyo wasaqowqa, Maxaa yeelay dadka waxay ku jecelyihiin intaad fiyowdahay.

BUUGA HADIYAD

- 12) Hadii aad raacdo dad xun, ka dibna lagu dhaho waxaa tahay qof xun, ogow inaad tahay qof xun, maxaa yeelay shimbirba shimbirkiisa ayuu la duulaa.
- 13) Farxada ugu wayn ayaa ah subixii markaad soo kacdo inaad aragto wajiga hooyadaa oo faraxsan, iska ilaali inaad ka murugeysiiso.
- 14) Hadaad aragtid dad ku neceb, isaga tag, maxaa yeelay, waxaa la gaaray, xiligii aad la kulmi lahayd dad ku jecel.
- 15) Hadaad aragtid qof adiga wax kaa sheegaayo ogow qofkaas inaad ka sareyso, maxaa yeelay hadii uu ahaan lahaa mid adiga kaa sareeyo waqti ma uusan kuu heli lahayn.

BUUGA HADIYAD

- 16) Ogow dadaalka waa adiga xagaada laakin guusha waa xaga alle, kaliya dadaal.
- 17) Waligaa noloshaada yeysan istaagin, wax kasto oo dhaca, maxaa yeelay majiro shay adiga dartaa u istaagayo.
- 18) Iskadaa hadalka ah, waxba lama qaban karo, hadii aan waxba la qaban karin nolosha maanta heerkaan ma aysan soo gaari lahayn.
- 19) Waxay ku dheheen naftaada ku kalsoonow Laakin kuuma aysan sheegin kalsoonida, kalsoonida waa adiga oo wajaha dhibta hada ku haysata.
- 20) Iska ilaali wax qabad la'aan, maxaa yeelay biyaha markey meel fadhiyaan, way uraan.

BUUGA HADIYAD

- 21) Wax kasto oo aad aragto ha aaminin maxaa yeelay cabdullahi ibnu ubay ibnu salool dadka waxay u heesteen inuu ka mid ahaa asxaabta rasuulka scw, hadane wuxuu ahaa madaxda munaafiqiinta.
- 22) Ogow hadalkaada oo saxan ayey dadka qaar ku cayn doonaan, dhib malahan, muhiimada waa inuu hadalkaada yahay mid saxan.
- 23) Ilaaliya qalbiyada dadka, maxaa yeelay bani aadamka dhankaas daciif ayuu ka yahay.
- 24) muhiimada ma ahan, dadka inay kuu arkaan, inaad tahay qof xun, laakin, waxaa muhiim ah inaad adiga oo saxan isu heysatid, inaad tahay qof xun.

BUUGA HADIYAD

- 25) Iska ilaali kibirka, maxaa yeelay qofka kibraa waa qof doqon ah.
- 26) Nolshaan ayaa ah mid ku dhisan, daal iyo rafaad, ee iska ilaali inaad cabato.
- 27) Hadiiba aad heyso wadada saxan, muhiim ma ahan inay ku soo raacaan dad badan.
- 28) Doqonnimada waxaa ka mid ah inaad ka hor imaado dadka oo dhan, ee ku daal markasto inaad leedahay dad qaas ah.
- 29) Hadaad qof isku dhacdaan, ama aad is dagaashaan, col ha ka noqon, maxaa yeelay baritoole waad u baahan doontaa.

BUUGA HADIYAD

- 30) Waligaa ha qaadan wax yaabaha yaryarka ah, maxaa yeelay gobta ma qaataan waxyaabaha yaryarka ah.
- 31) Dadka hortooda ha ku cunin cunto, maxaa yeelay dadka oo dhan maheli karaan cuntada.
- 32) Ku daaal dhoola cadeynta, ma ahan qosolka, maxaa yeelay dhoola cadeynta, waa sadaqo,
- 33) Hadii dadka oo dhan ay maraan wado, adiguna aad marto wado gooni ah, ha ka laaban ee kaliya fiiri wadada inay saxantahay.
- 34) Jacaylka waa naxariis iyo naf-hurid, haduusan intaa ahayn isag tag, maxaa yeelay jacaylka intaas ka baxsan waa jirka oo kaliya.

BUUGA HADIYAD

- 35) Qaladaadkaada ha bataan, dhib malahan laakin inaad quusato ama aad niyad jabto, majiro shay loo dhigi kara.
- 36) Ogow dadka noloshaan lagu imtixaano, waa dadka sar-sare.
- 37) Markasto lahaw dad qaas ah, maxaa yeelay waad daali kartaa adiga kaligaaga.
- 38) Xanaaqa iska ilaali, hadii aad ka maarmi waydo, dadka hortooda ha ku xanaaqin.
- 39) Gabar markaad tahay wiil ha la xifaaltamin, maxaa yeelay isku mid matihiin.
- 40) Wiil hadaad tahay gabar ha la xifaaltamin maxaa yeelay waxaad ku wayn doontaa sharaftaada.

BUUGA HADIYAD

- 41) Ha ku xeel dheeraan jacaylka aad u qabto qof, maxaa yeelay dadka oo dhan ma ahan adiga camal.
- 42) Iska ilaali fikrada dhaheyso, hal shay diirada saar, hadiiba aad awoodo 10 shey qabo.
- 43) Iska ilaali kaftanka faraha badan, maxaa yeelay waxaad kala kulmi kartaa dhib.
- 44) Hadalada dadka oo dhan ma ahan wax saxan, ee markasto wado, shaandhada lagu miiro hadalada.
- 45) Baro luuqadaha, hadane ogow luuqada inaysan ahayn aqoon, maxaa yeelay dad fara-badan ayaa aqoon u leh intaas oo luuqad hadane, mayaqaanaan shuruudaha waysada.

BUUGA HADIYAD

- 46) Go'aanada ad-adag qaado si aad u hesho, wax yaabaha qiimaha sare leh.
- 47) Iska hilmaan xumaanta ay kuugu sameeyeen Laakin ha hilmaamin iyaga.
- 48) Dadka hortooda ha ku sameyn, wax yaalaha qaar, maxaa yeelay dadka waxaa ku jira qaar adiga kugu daydo.
- 49) Qofka iska cafi, ka dibna ugu badal xumaantiisa wanaag, wuxuu noqon doonaa saaxiibkaada qaaska ah.
- 50) Awooda ugu wayn aad heysato waa maskaxdaada ka digtoonow waxa ay quudaneyso.
- 51) Waqtigaada jadwal u samey, waxaad arki doontaa, waqti fara-badan oo kuu soo haray.

BUUGA HADIYAD

- 52) Isku day inaad barato kalinnimada, maxaa yeelay noloshaan oo dhan, ayaa ah mid ku saleysan kalinnimo.
- 53) Ixtiraam dadka leh karaamada iyo sharafta, ogow dadka wanaagsan lama dhibo.
- 54) Ha noqon lab ee waxaad noqotaa nin rag, oo aan dhicin.
- 55) Wax baro, oo ha ku biirin caamada loo sheego wixii la rabo.
- 56) Hadaad is fahmi waydaan qof isaga tag, hadii kale waxaad gaari doontaan heer aad isnacdaan.
- 57) Ogow dadka markasto wax way kaa sheegayaan, Laakin waxaa muhiim ah qaabka aad ugu falceliso.
- 58) Mar wadooyinka quruxda badan si aad ugu hesho dad qurux badan, oo leh qalbiyo wanaagsan.

BUUGA HADIYAD

- 59) Markaad marayso wadada ha fiirin dhinacyada, maxaa yeelay fiir-fiirinta badan waxay tusinee doqonnimadaada.
- 60) Ogow dhib kasto oo ku heysto, inuu leeyahay waqti, oo aadna ka hijroon doonto dhibkaa, sida nabiga scw iyo asxaabtiisaba ay ugu hijroodeen.
- 61) Ogow daneynta faraha badan dadka way kugu nacayaan, halka aad ka filaneysay inay kugu jeclaadaan.
- 62) Sax ma ahan hadalka ah dadka ku la dhaqan siday kugula dhaqmeen, Laakin way saxantahay mar-marka qaar inaad kula dhaqanto siday kugula dhaqmeen, si ay dadka qaar u soo laabtaan.
- 63) Tijaabi meelaha qaar si aad u hesho qibrad, ileen khibrada waxay ku timaadaa tijaabooyin badan ka dib.

BUUGA HADIYAD

- 64) Ka taxadir wax kasto oo aad ku hesho dagdeg, maxaa yeelay waxaad u wayn kartaa si degdeg ah.
- 65) Hadii aad rabto inaad seexato hurdo macaan, waa inaad ku daashaa wax wanaagsan.
- 66) Ha is dhihin hadii aan sidaas sameyo dadka siday u arkayaan, dadka waxay u arkayaan oo kaliya siday u arki jireen, ee samey waxa Saxan.
- 67) Diinta baro, maxaa yeelay diintaada cidna looma dhiibto.
- 68) Haku ciyaarin diintaada, waa tii la yiri hadaad ciyaar badantahy diintaada ha ku ciyaarin.
- 69) Noloshaan waxba kama tarto jil-jileec iyo oohin, hadane marmarka qaar waan u baahanay inaa noqono dad

BUUGA HADIYAD

jilicsan si ay dadka noo waydiistaan naxariis, inaan oyno
waan u baahanay si aan u dareeno nafis.

70) Dadka dhaxdooda waxba kuma qabsan kartid, ee
gooni u bax kaligaada.

71) Waa laga yaabaa Waalidiintaada inay qaadaan
mas'uuliyadaada, Laakin faashilkaada maqaadayaan
ogow.

72) Dhib malahan inaad soo jeedo habeenkii oo dhan,
laakin waxaa dhib ah inaad ku soo jeedo maalaayacni.

73) Dhibta ugu wayn oo aad la kulmi karto ayaa ah, inaad
ka sugtid dadka wax aad u qaban waysay naftaada.

BUUGA HADIYAD

- 74) Noloshaan dhib majiro, qofkaad fahmi waydo isaga tag, intaad leedahay waan dulqaadanayaa ogow dhiig-kar ayaad qaadi kartaa.
- 75) Qaado waxyaabaha leh qaladka si aad adiga u saxdid.
- 76) Hadalkaada ha ahaado mid miisaaman maxaa yeelay dadka waxay kugu qiimeynayaan qaab hadalkaada.
- 77) Inaad ku dadaashid dadka oo dhan, guul kuma heleysid, Laakin inaad ku dadaashid naftaada waxaad ku heli doontaa guusha oo dhan.
- 78) Hadalksto ma mudno inaad ka jawaabtid, ee aamus mar-marka qaar.
- 79) Dhib kasto mar, hadii uu hadafkaada yahay mid qiimo leh.

BUUGA HADIYAD

- 80) Intaad yartahay waxbaro, maxaa yeelay markaad noqoto qof wayn waqtiga waa lagula qaybsanayaa.
- 81) Ha dhihin dadka meesha ay maraan ayaan aniguna marayaa, ee waa inaad dhahdaa, waxaan furayaa, wadadii ay mari lahaayeen dadka.
- 82) Qof aad jeceshahy aawadii ha ugu leexan runta, sheeg markasto wixii ku la saxan.
- 83) Cadaalada ku dadaal, maxaa yeelay majiro shay ka wanaagsan cadaalada aad u sameyso dadka iyo naftaada.
- 84) Iska ilaali dulmiga, maxaa yeelay waa sida magaciisa oo kale waa mid mugdi ah.
- 85) Badso dulqaadka, hana hilmaamin inuu yahay dulqaadka shay qaraar, sida magaciisa oo kale, maxaa

BUUGA HADIYAD

yeelay sabirka, waxaa la yiraahdaa dacaaarta, dacaartuna waa qaraar.

86) Dadka waxay sameeyaan ha sameyn ee samey, waxaad jeceshahay.

87) Ha ku qancin soomaali ayaa tahay waxba maqaban kartid, ee waxaad ku qanacdaa Muslim ayaa tahay, aduunkaan adiga ayaa u talinaayo.

88) Dadka markey wax kuu qabtaan, ama ay wanaag kuugalaan ku dheh mahadsanidiin, si ay u dareemaan iney wax kuu qabteen.

89) Ku dheh waxa ku dhibaayo maya, masameyn kari, naftaada u hadal.

BUUGA HADIYAD

- 90) Jacaylka aad u qabto qof, wuxuu qiimo yeeshaa, markaad garaneyso qiimahaada qofnimo.
- 91) Ha noqon mid raadiya dheeraadka, ama wax isaga ka badan, qaado in kuugu filan, soo dhamey kadibna, qaado.
- 92) Ku dadaal dhaqalaha maxaa yeelay noloshee oo dhan waxay noqotay lacag, hadii aadan haysan xitaa lama yaqaano magacaada.
- 93) Waydii dadka waxa aadan garaneyn, maxaa yeelay cilmiga oo dhan ayaa ah labo qaybood, qaybna waa qayb aad taqaano qaybna waa qayb kaa maqan.
- 94) Isku day inaad wax ka fahanto wax yaabaha daqiiqa ah, si aad u noqoto indheer garad.

BUUGA HADIYAD

- 95) Lahow dadka wax aad uga duwantahay, hadii kale adiga iyo midka faashilka ah isku meel ayaad mareysaan.
- 96) Iska ilaali dadka qaar maxaa yeelay carada waxay soo saartaa ubaxyada qurxoon, ogow isla ciidaas ayaa hadane soo saarta, qodaxda.
- 97) Hadii aad rabto inay ku jeclaadaan dadka, isaga tag waxay heestaan, waxaadana sii.
- 98) Hadii uu hadalkaada dhaafo, intaad u baahneyd ogow inaad gali doonto, god dheer.
- 99) Xusuusnow dhaawacyada aan bogsoon badanaa waxay nooga yimaadaan, dadkaan jecelnahay.

BUUGA HADIYAD

100) Sax ma ahan inaad tiraahdid aniga kama hadlo
arimaha qaar, ee ka hadal intaad aqoon u leedahay si aan
laguu waydiin qiyaamaha.

101) Waligaa iska ilaali khiyaanada maxaa yeelay
gabagaba waxay ku soo laabataa qofkii sameeyay, oo qura.
“ولا يحق المكر السيئ إلا بأهله”

102) Aragaada laab, maxaa yeelay meelaha qaar inaad
fiirisaa waxay kaaga roontahay in indhaha lagaa saaro.

103) Iska ilaali inay israaci waayaan, gudahaada iyo
dibadaada, sidaasna aad ku noqoto munaafaq.

104) Sax ma ahan runta in la isku naco, ee waa la isku
jeclaadaa, dadka runta kugu naca ogow inaysan ahayn dad
wanaagsan.

BUUGA HADIYAD

105) Iska ilaali ceebta muslimka inaad baar-baarto, maxaa yeelay, adiga waxay kugu noqon doontaa mid aad ka shaleyso.

106) Iska ilaali sinada, maxaa yeelay sinada waa dayn, daynna waa la iska qaataa, ee la is kagama tago.

107) Xiriirka rabi xooji, maxaa yeelay qiimo waxaad ku leedahay, inaad ilaahay la xiriirto.

108) Ha ku dayan gaalada, maxaa yeelay libaaxa kuma daydo dhaqamada eeyaha.

109) Maadaama aad ka mid tahay muslimiinta, ogow inaad ku jirto, kaalin wayn, dhinacaada yaan laga soo galin muslimiinta.

BUUGA HADIYAD

- 110) Wax qabadkaada dadka tusi ka hor inta aadan u sheegin natiijada shaygaan aad ka gaari doonto.
- 111) Intad joogto dunidaan dhibaato kasto aad la kulanto yeysan kaa horjoogsanin naftaada inaad la doonto wadada saxan.
- 112) Hadii aad tahay qof garaad leh, kuwaano qaado dadka Dhibta ku dhacda, ee naftaada haku waano qaadan.
- 113) Baro quraanka, maxaa yeelay majiro cid kaaga wanaagsan inaad la sheekeysato.
- 114) Mas'uuliyadaada cidna masaarno hadii wax lagu qabtay dheh ilaahay ayaa mahad iska leh.
- 115) Wax baro xitaa markaad xanuunsantahay, maxaa yeelay masino kan aqoonta leh iyo jaahilka.

BUUGA HADIYAD

116) Ku dadaal nabada, maxaa yeelay maanta maanan heli lahayn, guryo aan seexano iyo goobo aan wax ku barano hadii nabad la wayn lahaa waydii dadka ay heysato nabad la'aanta.

117) Ku dadaal inaysan kaa wasaqoobin maskaxdaada, maxaa yeelay maskaxda waa sida jirka oo kale, waxaad daawaneysid ayaa wasaqeeya.

118) Dadka hakala baqiilin inaad tiraahdid hadalada quruxda badan, si aad u kasbato qalbiyadooda.

119) Majiro waqti qaas ah hada bilow, si aad u dhameeyso, waqti haboon.

120) Ma arkeysid shay ka qurux badan jacaylka, waa hadii uu noqda, mid adiga lagu jecelyahay.

BUUGA HADIYAD

- 121) Wadooyin fara-badan waan maray maanan marin
wado ka adag inaad naftaada xakameyso.
- 122) Hadii aad wayso dad aad la kaashato safarka nolosha,
yeelo shay markaad aragto, aad fadhiga ka kacdo.
- 123) Naftaada oo kaliya daba soco, waxaad arkeysaa intaad
u baahneyd oo dhan iyaga oo adiga ku soo dabasocdaan.
- 124) Hurdada ku dadaal, maxaa yeelay, shaqada maskaxda
waxay ku xerantahay, hurdadaada oo fiicnaata.
- 125) Dadka qaar hadaad inbadan wax u sheegto ay qaadan
waayaan, ha ka harin ee ku wad, maxaa yeelay caqligooda
ayaan gaarsiisneyn, inuu kala garto dhibta iyo dheefta.
- 126) Qofkasto oo shay ka hadla taasi micnaheeda ha u
qaadan, inuu shaygaas isaga uu sameynaayo, maxaa

BUUGA HADIYAD

yeelay nabi muxamed scw dadka wuxuu ka reebi jiray xumaanta, isaguna masameyn jirin.

127) Xumaan aad hada ka hor sameysay yeysan kaa celin wanaaga soo socda, sababtoo ah majiro qof aan qalad galeyn.

128) Hadii aad shay is raaciso inbadan waxa suurta gal ah inaad weyso sheygaas, sidaa aawadeed noqo dhex-dhexaad.

129) Ogow dadka sida dhabta ah kuu jecel waa dadka og xaqiiqadaada hadana kugu qaateen.

130) Ha dhageysan hadalka ah, dadka qaar oo kaliya ayaa gaara guusha, guusha waxaa gaara qofkasta oo dadaala.

BUUGA HADIYAD

- 131) Ducada badso maxaa yeelay xili waxaan joognaa ay macquul tahay xitaa naftaada inay ku qiyaanto.
- 132) Ka ilaali waalidkaada inaad ka fogaato, hadeysan jirin arin muhiim ah, maxaa yeelay waxay rabaan inay ku arkaan subax kasto adiga oo Hurdada ka soo kacay.
- 133) Noqo Qof ad-adag laakin waalidkaa xagiisa ha ka adkaan waligaa, gaar ahaan hooyadaa.
- 134) Ha dhihin Dadka may ifahmaan aniga oo aamusan, maxaa yeelay dadka ma ahan nabiyo looma waxyoodo sheeg waxaad rabto.
- 135) Iska ilaali dadka inta badan qosla, maxaa yeelay waxay ku galin doonaan mooganaan cibaaadada alle iyo xuskiisa.

BUUGA HADIYAD

136) Iska ilaali saaxiibka xun, maxaa yeelay fitnooyinka ugu badan, waxay ka dhashaan saaxiib xun.

137) Dadka aad aqoonta u leedahay badso, laakin dadka qaaska kuu ah ha yaraadaan.

138) Cilmiga yaraan magalo, ka qaado qofkaad isleedahay waxbuu ku dheeryahay.

139) Xishoodka ma ahan shay xun, laakin wuxuu xumaadaa markaad xaqaada dhacsan waydo.

140) Dadka ha u sheegin meelaha aad ka liidato, Maxaa yeelay waxay kaaga dhigi doonaan, wax aadan ka talaabsan karin.

BUUGA HADIYAD

141) Yareyso nasiinada, maxaa yeelay shay kasto oo qiimo leh oo aad u jeedid maanta, inbadan ayaa loo daalay looma nasan.

142) Inaad wanaaga sheegto oo aad dadka u wacdiso, yeysan kaa celin xumaanta aad ku jirto, maxaa yeelay hadii uu wax sheegi lahaa kaliya qof aan sameyneyn xumaan, kaliya nabiga scw ayaa wax sheegi lahaa.

143) Qor wax yaabaha kugu soo dhaca, marwalba wado qalin iyo buug, oo ku qor, wax yaabaha maskaxdaada ku soo dhaca.

144) Dadka waa inaad adiga wax ka faa'iidaa ama ay adiga wax kuu faa'iideeyaan, inta kale waa waqti lumis ee ka fogow.

BUUGA HADIYAD

145) Iska ilaali inaad raacdo dadka sar-sare oo aad tiraahdo
hadey iyagaba sameeyeen annagana waa inaan sameynaa,
ogow sidaas fircoon ayaa qoomkiisa naar ku galiyay.

146) Dadka caqligooda ha daciifsan, ogow waxaa ku dhex
jira dadka qaar adiga kaa aqoon badan, ogowna dadka oo
la daciifsado caqligooda, waa shaqadii fircoon“ فاستخف
”قومه فأطاعوه

147) Kaliya haku tashan waxaad qortay ee isku day inaad
cilmiga xifdiso, oo aad ku qaado laabtaada.

148) Hadiiba aad rabto inaad wax qabato fiiri shaygaas ma
yahay shaygii aad ku bixin lahayd waqtigaada qaaliga ah.

BUUGA HADIYAD

149) Hadii aad tahay gabar Kaliya ninkaada wuxuu kaa rabaa, inaad istaagto garabkiisa oo aad ku tiraahdo hadalo qurxoon, ee ku dadaal kasbashada ninkaada.

150) Markaad tahay nin rag xaaskaada waxay kaliya kaaga baahantahay waa inay kaa hesho naxariis iyo amaan, ku dadaal intaa, si aad u kasbato gabadha aad ka dooratay caalamkaan oo dhan.

151) Ha isdhihin dadka qaar maxay ii caawin waayeen, waxaa laga yaabaa ineysan ku ogeyn.

152) Iska ilaali daroogada, ama maandooriyaha maxaa yeelay waa wadada loo maro hoog kasto.

153) Iska ilaali dhalinyarada qaarkooda waxa ay maanta ku dhibaateysanyihiin, oo ah inay gacantooda ka sameesteen

BUUGA HADIYAD

xaasas, arintaan waa wadadii aad umari lahayd dhamaadka noloshaada.

154) Si walba ay xaaladu tahay marnaba ha qaadan wax yaabaha qaar.

155) Ha hilmaamin mudo ka dib inaad Noloshaada dib u muraajaceyso, si aad u ogaato waxa kuu qabsoomay.

156) Dhinaca wanaagsan wax ka fiiri, taas ayaa u wanaagsan qalbigaada, iyo dadkaba.

157) Naftaada u sheeg shaqadaan aad maanta heyso inshallah horumar waad ka sameyn doontaa.

158) Hadii aad i waydiiso si aan horumar u sameeyo maxaa Ila gudboon? waxaan ku leeyahay, yareyso dad dhexgalka.

BUUGA HADIYAD

159) Waligaa qof qofkale kaa doortay ha ka daba tagin,
maxaa yeelay doorashada qof kale lagaa doortay, waxay
la mid tahay qofkaan ayaa kaa fiican.

160) Adiga waxaad rabtaa inaan waxba lagaa sheegin,
adiguna dadka waxba haka sheegin.

161) Iska ilaali hadalada inaad u sheegto si faah-faahsan
mar-marka qaar, maxaa yeelay waxaa laga yaabaa inaad
kala kulanto dhibaato.

162) Hadii aad soo kacdo subixii adiga oo caafimaad qabo,
ilahay u mahad celi oo bilow inaad ka faa'ideysato
maalinkaaga.

163) Waligaa towbada dib ha u dhigin, maxaa yeelay,
towbadu waa badbaadada aduun iyo aakhiro.

BUUGA HADIYAD

164) Ilaasho sumcadaada, maxaa yeelay way adagtahay in dib loo soo celiyo, sumcada waxaan ahayn waa la helayaa laakin sumcada maya.

165) Hadii aad aragto adiga oo dadka wax ka sheegaayo, ogow waxaad tahay qof aan heyn wax shaqo ah oo liita.

166) Ha dhihin hadalkeyga maa la fahmo, sababtoo ah, dadka isku caqli ma ahan, dad ayaanba gaarin, waxaad sheegeysid inay fahmaan.

167) Si ay nolosha u socoto waxaad u baahantahay inaad iska indho tirta, wax yaabaha qaar.

168) Iska ilaali beenta, maxaa yeelay aduun iyo aakhiro waa mid lagu wax beelo.

BUUGA HADIYAD

- 169) Hadii aad aragto dad adiga kaa fikrad duwan, ogow taas micnaheeda ma ahan inay adiga ku la dagaalsanyihiin.
- 170) Hadii aad dadka wax u sheegeysid, ha u sheegin wax ka wayn caqligooda. Cali RC ayaa dhahay “Dadka u sheega waxa ay garanayaan”
- 171) Dadka ha ku xukmid muuquul kooda sare, ee ku xukumi qaab dhaqankooda wanagsan ka dib markaad la kulunto.
- 172) Qofkasto oo aad taqaanid taasi micnaheeda ma ahan inaad u leedahay aqoon buuxdo, kaliya qofka waxaad ku garan kartaa i. inaad la safarto, ii. inaad cunto la cunto, iii. inaad daris la noqoto.

BUUGA HADIYAD

- 173) Ha ahow sida aad tahay, ogowna inay jiraan dad adiga kugu ogol qaabkaan aad leedahay waa inaan iska badalaa.
- 174) Raac dadka aad isleedahay waxbaad ka faa'ideysaa, hadii aad raacdo qof adiga camal ogow labadiinaba waad is qasaariseen.
- 175) Arimahaada qarso, maxaa yeelay nimco kasto waxay leedahay cadow.
- 176) Xusuunow dhibta aad la kulmi doonto maalin maalaha ka mid ah inay ka mid noqoneyso waxyaabaha aad ka sheekeyso.
- 177) Mid ha hilmaamin Qof kasto oo maanta aad aragto wuxuu leeyahay taariikh, kaa yaabin doonto.
- 178) Dhameestir waxaad bilowday oo dhaxda ha ugu tagin, waa kii hadalkii ahaa, ("Ha noqon xiiseeye ee waxaad noqotaa joogteeye").

Farhan Y.X.

BUUGA HADIYAD

179) Dadka markaad wax karabto, ka dhaxtusi faa' ido, oo toos ha u waydiisanin.

180) Hadii aad aragtid qof wayn oo u dhaqmaayo sida caruuta oo kale isag tag qofkaas maxaa yeelay kaasi ma ahan mid laga sugaayo wanaag.

181) Taariikhda inbadan aqri maxaa yeelay dadka aqoonta leh waxay dhahaan "Taariikhda waa muraayada mustaqbalka"

182) Iska ilaali dooda, dhinac doonto ha ka imaato, hadeysan ahayn mid kher lagu raadinaayo.

183) Dadka ha yasin waligaa, maxaa yeelay hadii aad gaarto heer aad yasto dadka, ogow waxbaa kaa qaldan.

BUUGA HADIYAD

184) Iska yareey Hadalka oo ku badalo booskiisa, wax aqrin iyo wax dhageysi.

185) Hadii aad rabto inaad horumar sameyso ixtiraam dadka aad wax wadaagtaan.

186) Ogow qofka wax ku baraayo, hadaadan ku kalsooneyn aqoontiisa, waxba kama faa'ideysid.

187) Kheyrka ku daal, haba yaraadee, xageena ayuu kayaryahay kherka ee xaga alle kama yaro.

188) Ogow naftaada hadaadan ku mashquulin kheyrka waxay kaaridi doontaa haadaan aad ka shaleyso waligaa.

189) Waxaa ugu wayn ee aad naftaada u sameyn karto ayaa ah inaad isaga tagto halka aad ku dareento daneyn la aan.

BUUGA HADIYAD

190) Dadaal oo bixi awoodaada oo dhan, dadkana ha ka filan abaal gud.

191) Dadka caawi intaad awoodo, adiguna waxaad arki doontaa in lagu siin doono wax kasto oo aad u baahantahay.

192) Ku dadaal in lagaa jeclaado xaga sare, si aad u hesho jacaylka dhulka.

193) Ha dhihin aniga maa la i'caawiyo, laga yaabaa dadka aad karabto caawinaad inay adiga kaa rabaan.

194) Ogow inaad guul gaartaa waxaa ka horeyso inaad riyooto, wanaaji riyadaada.

195) Arimaha qaar ha daciifsanin, maxaa yeelay waxaa laga yaabaa inay la dagaan sharaftaada oo dhan.

BUUGA HADIYAD

196) Ogow dadka mara wadada saxda ah uma baahno wadadooda iftiin, ku daal inaad marto jidka saxan.

197) Dadka kale wax u ogolow, si aad u hesho adiguna waxaad raadineyso.

198) Waligaa iska ilaali hadalka xun, dadna kamaa celin karo, dadna wuu kugu dirayaa.

199) Iska ilaali inaad muuqato, maxaa yeelay muuqashada kuma jiro kheyr.

200) Towbada iyo towxiidka ku dhag, hana hilmaamin labadaada waalid kheykana ku daal.

Hadii aad dhameysay dardaraankeyga, qaado oo ku dhaqan aniguna ii ducey. **وبالله التوفيق والعصمة**

---Dhamaad---